

Abstrakt

Vybrané právní aspekty testování osobnosti ve výběrových řízeních

Martina Černá

Tato rigorózní práce je věnována vybraným právním aspektům testování, resp. diagnostiky a hodnocení osobnosti uchazečů o zaměstnání pomocí osobnostních dotazníků a inventářů. Rozsah zkoumané problematiky se přitom omezuje na případy, kdy provedení takového testování (nebo obecněji jakékoliv formy psychologického vyšetření) neukládá zaměstnavateli žádný právní předpis. Tyto případy se mohou jevit být jakoby v právním vakuu, neboť jsou v zásadě přípustné na základě obecného soukromoprávního principu „co není zakázáno, je dovoleno“, přičemž právní rámec, ve kterém se pohybují, je tvořen toliko těmi nejjobecnějšími právními předpisy, které jsou navíc odborníky z řad psychologů často kritizovány jako nedostatečné. Protože osobnostní dotazník může o uchazeči odhalit soukromé, mnohdy citlivé informace, je třeba se zabývat otázkou, zda a případně do jaké míry dává současné právo záruku ochrany práv a oprávněných zájmů uchazeče před nesprávným či nadbytečným testováním a zneužitím informací, testováním získaných. Odpověď na výše položenou otázku hledá v šesti kapitolách tato rigorózní práce. První polovina práce je věnována vytvoření teoretického zázemí a zahrnuje témata lidské osobnosti jako právního statku, dostupných informací o využívání osobnostních dotazníků a inventářů v praxi a rovněž základní informace o vybraných metodách, jejichž využívání lze vyvodit z dostupných výzkumů. Druhá polovina práce pak obsahuje analýzu dostupné právní úpravy v České republice, případně též s přihlédnutím k zajímavým příkladům ze zahraničních právních úprav. Zaměřuje se přitom zejména na oblasti pracovního práva, ochrany před nezákonnou diskriminací, ochrany a zákonného zpracování osobních údajů, ochrany duševního vlastnictví a právního rámce práce psychologa jakožto osoby, která testování zpravidla provádí. Stranou není ponecháno ani tzv. soft-law v podobě etických norem, kterými by se psycholog měl řídit při výkonu svého povolání.